

STRATEGIA JUDEȚEANĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ

MISIUNEA

Furnizarea serviciilor sociale cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără găzduire, dezvoltarea parteneriatelor cu instituțiile publice sau private în vederea diversificării serviciilor sociale furnizate în scopul realizării protecției copilului, familiei, persoanelor singure, vârstnice, a persoanelor cu handicap, precum și a altor persoane aflate în nevoie.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița este instituție publică de interes județean, cu personalitate juridică, în subordinea Consiliului Județean Dâmbovița, înființată în baza Hotărârii Consiliului Județean Dâmbovița nr.63/16.07.2004, prin comasarea Direcției Județene pentru Protecția Drepturilor Copilului Dâmbovița și a Direcției Județene de Asistență Socială Dâmbovița.

Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița asigură la nivel județean aplicarea politicilor și strategiilor de asistență socială în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor singure, vârstnice, a persoanelor cu handicap, precum și a altor persoane aflate în nevoie.

Odată cu implementarea procesului de reformă în domeniul asistenței sociale a descentralizării serviciilor și a lărgirii sferei responsabilităților la nivel județean se impune necesitatea realizării unei intervenții strategice și integrate a instituțiilor și a organizațiilor implicate.

Prin urmare, prezenta strategie își propune o abordare coerentă a sistemului județean de protecție socială începând cu nevoile copilului și terminând cu cele ale persoanei vârstnice, care presupune planificarea acțiunilor ce vor fi derulate în perioada 2008-2013, în vederea creșterii calității serviciilor sociale oferite grupurilor țintă.

Grupuri țintă:

- copiii domiciliați în județul Dâmbovița și familiile acestora;
- copiii cetățeni români aflați în străinătate;
- copiii aflați în dificultate;
- cuplul mama-copil;
- familii monoparentale;
- persoane adulte cu handicap din județ;
- persoane vârstnice;
- alte categorii de persoane aflate în nevoie (persoane fără adăpost, victimele violenței în familie, etc);
- comunitățile locale;
- profesioniști în domeniul asistenței sociale;
- instituții, autorități locale, ONG-uri.

Principii

Strategia are la bază respectarea următoarelor principii:

- egalitatea șanselor și nediscriminarea;
- prevenirea și combaterea discriminării /marginalizării sociale;
- solidaritatea socială;
- responsabilizarea și implicarea familiei și a comunității;
- dezvoltarea parteneriatelor;
- abordarea centrată pe persoană în furnizarea de servicii;
- respectarea și promovarea cu prioritate a interesului superior al copilului;
- respectarea demnității copilului;
- participarea copilului la luarea oricărei decizii care îl privește;
- asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție;
- celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil;
- asigurarea protecției împotriva abuzului și exploatării copilului.

Anexa III Legislație specifică

SITUAȚIA JUDEȚULUI

Județul Dâmbovița este situat între paralela 45° latitudine nordică și între meridianul 25,30° longitudine estică și ocupă în teritoriul țării o poziție central sudică, la poalele Carpaților Meridionali. Are suprafața de 4054 km², reprezentând 1,7% din suprafața țării.

Rețeaua de localități a județului cuprinde: municipiul Târgoviște, unde este reședința județului, municipiul Moreni, 5 orașe și 81 de comune cu 361 de sate.

Principali indicatori demografici (sursa: D.J.S. Dâmbovița)

Populația totală a județului Dâmbovița la 01.07.2007 era de 533330, fiind mai concentrată în mediul rural, astfel:

- populația urbană - 166235, reprezentând 31%;
- populația rurală - 367095, reprezentand 69%.

Repartiția pe sexe a populației este următoarea:

- populația feminină - 272902
- populația masculină - 260428

Populația până în 18 ani (copii, conform legii) – 106440, reprezentând 20 % din totalul populației, din care :

- feminin - 51846
- masculin - 54594

Natalitate - numărul născuților vii raportat la mia de locuitori - la data de 01.07. 2007 era de 9,1%, în scădere față de 01. 07. 2006 când se înregistra 9,3 % ;

Mortalitate – numărul deceselor raportate la mia de locuitori - la data 01.07.2007 era de 11,7%, mai mică decât la data de 01. 07. 2006 când se înregistra 12,1% ;

Spor natural negativ – - 2,5‰

Nupțialitate – se remarcă o creștere : 8,8% în 2007 față de 5,8% în 2006;

Divorțialitate – 1,56% în 2007 (1,64% în 2006);

Mortalitate infantilă – anul 2007 s-a remarcat printr-o scadere a numărului deceselor la copiii sub un an, 8% față de 13,4% în anul 2006;

Principali indicatori sociali:

Șomajul a manifestat o scadere în 2007 față de 2006,

	Numar șomeri/rata șomajului			
	Decembrie 2007		Decembrie 2006	
Total : din care	11366	5,4%	12902	6,1%
femei	6238	5,4%	7752	6,7%
barbați	5128	5,4%	5150	5,4%

Sursa : www.mmssf.ro

Din cei 11366 șomeri din Dâmbovița, 2139 beneficiau de o formă de indemnizație:

- 1519 șomeri beneficiau de ajutor de șomaj și 620 șomeri beneficiau de ajutor de integrare profesională ; pe lângă aceștia 121 de persoane beneficiau de plăți compensatorii.
- 9106 șomeri nu beneficiau de vreo formă de indemnizație.

Cea mai mare parte a șomerilor dâmbovițeni au fost muncitori cu un nivel scăzut de instruire: 9751 persoane reprezentând aproximativ 86% ; dintre aceștia majoritatea, 8441 persoane, reprezentau șomeri neindemnizați, cu dificultăți de reinserție pe piața muncii.

Numărul pensionarilor, în județul Dâmbovița, la sfârșitul anului 2007, era de 121893, în scădere față de sfârșitul anului 2006 când se înregistra un număr de 123731.

În perioada 1 ianuarie 2007 – 30 septembrie 2007 au fost plătite, în județul Dâmbovița, 73491 **ajutoare sociale**, conform Legii 416/2001 privind venitul minim garantat, reprezentând, în medie, 8166 de familii beneficiare pe lună; majoritatea acestor ajutoare au fost plătite familiilor formate din persoane singure.

Familii formate din :

O persoană	Doa persoane	Trei persoane	Patru persoane	Cinci persoane	Peste cinci persoane
24 605	14 377	12 974	10 141	6219	5175

De ajutorul pentru încălzirea locuinței, acordat în conformitate cu OUG 5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, au beneficiat, în perioada Iianuarie 2007 – 30 septembrie 2007, 116776 persoane, reprezentând aproximativ 22%, ceea ce indică un nivel destul de scazut al veniturilor populației.

În perioada 1 ianuarie 2007 – 30 septembrie 2007, au fost plătite **alocații de stat** pentru 105984 copii; **alocații complementare** au fost plătite pentru 15645 de familii, iar 7858 de familii au beneficiat de **alocația de susținere pentru familia monoparentală**.

Alte prestații acordate în perioada 1 ianuarie – 30 septembrie 2007 :

- **indemnizația pentru creșterea copilului** : 4161 persoane; stimulent: 393 persoane;
- **alocația pentru copii nou-nascuți**: 3363 persoane ;
- **trusou pentru nou-nascuți** : 2601 copii ;
- **ajutor financiar la constituirea familiei** : 2662 familii ;
- **alocația de întreținere pentru plasament familial** : 1529 copii ;
- **ajutoare sociale acordate din Fondul național de solidaritate** ; 165 familii/persoane ;
- **ajutoare de urgență** acordate conform Legii 416/2001 privind venitul minim garantat :18 familii/persoane, de la bugetul de stat și 871 familii/persoane de la bugetele locale ;
- **ajutor** pentru acoperirea unei părți din cheltuielile de înmormantare : 140 familii;

Anexa II : Servicii sociale oferite pe teritoriul județului Dâmbovița

CAP. I

PROTECȚIA ȘI PROMOVAREA DREPTURILOR COPILULUI

A. SITUATIA ACTUALĂ

Domeniul protecției și promovării drepturilor copilului a suferit numeroase modificări în ultimii 18 ani. Perioadele de maxim interes din punct de vedere legislativ au fost anul 1997, când în baza OUG 26 a fost înființată Direcția pentru Protecția Copilului și anul 2004 odată cu apariția Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului când Direcția pentru protecția copilului a fuzionat cu Direcția de Asistență Socială devenind Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului.

Anexa I situația comparativă a numărului de copii din sistemul de protecție pentru perioada 2000-2007

În cei 10 ani de activitate obiectivul principal a constat în schimbarea sistemului instituționalizat într-unul familial. În această perioadă, reforma a constat în:

▪ **Închiderea unor instituții de mare capacitate pentru copilul cu handicap:**

- Centrul de plasament pentru băieți cu disabilitați Târgoviște (HCJ nr.28/2002)
- Centrul de plasament pentru fete cu disabilitați Târgoviște (HCJ nr.28/2002)
- Complexul de servicii comunitare Dragodana (HCJ 56/2002)
- Complexul de servicii comunitare Cobia (HCJ 75/2003)

▪ **Transformarea instituțiilor rezidențiale de tip clasic**, de mare capacitate în instituții de servicii de tip rezidențial, organizate pe module de tip familial: case de tip familial, apartamente, precum și înființarea de noi servicii care să răspundă noilor nevoi ale diferitelor categorii de beneficiari. Astfel au fost reorganizate și adaptate instituțiile vechi din subordinea D.G.A.S.P.C. și au fost înființate noi servicii, la sfârșitul anului 2007 sistemul de protecție specială pentru copilul separat temporar sau definitiv de părinții săi, cuprinde, conform HG. 1438/2004 următoarele tipuri de servicii:

❖ **Servicii de tip familial** care au rolul de a asigura, la domiciliul unei persoane fizice sau familii, creșterea și îngrijirea copilului separat temporar sau definitiv, de părinții săi.

Evoluția numărului de copii protejați în sistem familial în perioada 2005-2007

Da	Copii in plasament la AMP	Copii in plasament la familii
2005	719	901
2006	797	798
2007	832	934

➤ **Serviciul de îngrijire de tip familial – asistență maternală**

Realizarea și dezvoltarea rețelei de asistenți maternali profesioniști a început încă din anul 1998. Deoarece, extinderea rețelei de asistenți maternali și specializarea acestora (pe problemele copilului cu handicap grav, a copilului cu vârsta de 0-2 ani, a copilului cu HIV/SIDA) a reprezentat un obiectiv

judetean, în anul 2007 rețeaua de asistenți maternali număra 550 de posturi, în ultimii 3 ani numărul copiilor aflați în plasament la Asistenți Maternali Profesioniști (AMP) a crescut de la 719, în 2005, la 832 copii în anul 2007.

➤ **Biroul plasamente – tutele** asigură plasamentul copilului, lipsit de ocrotire părintească, la o persoană sau o familie, în anul 2007 au beneficiat de această măsură de protecție 934 de copii din care 745 au fost în plasament în familia extinsă. În cursul anului 2007 biroul a instrumentat 81 de cazuri de tutelă.

❖ **Servicii de tip rezidențial** care au rolul de a asigura protecția, creșterea și îngrijirea copilului separat temporar sau definitiv de părinții săi, ca urmare a stabilirii, în condițiile legii, a măsurii plasamentului într-o instituție rezidențială. La finele anului 2007, D.G.A.S.P.C. Dâmbovița avea în structura sa următoarele tipuri de servicii de tip rezidențial:

1. Complexul de servicii sociale Târgoviște „Floare de colț” are organizate în structura proprie următoarele servicii:

➤ **Centrul de plasament de tip familial – apartamente Târgoviște**

Centrul de plasament de tip familial –apartamente - funcționează ca un serviciu specializat de protecție socială de tip rezidențial pentru copii și are misiunea de a preveni abandonul școlar și riscul excluderii sociale, precum și formarea și dezvoltarea deprinderilor de viață independentă. Centrul de plasament de tip familial - apartamente a asigurat în anul 2007 primire, găzduire, asistență de specialitate pentru 154 beneficiari, în 21 module de tip familial (apartamente) situate în orașul Târgoviște.

➤ **Centrul de tranzit pentru tineri Târgoviște** (tineri peste 18 ani) este un serviciu rezidențial specializat destinat tinerilor, care au dobândit capacitate deplină de exercițiu, au beneficiat de măsura de protecție specială și nu mai urmează o formă de învățământ fiindu-le necesare servicii care să favorizeze dobândirea de abilități pentru o viață independentă, pentru prevenirea marginalizării sociale.

➤ **Centrul de plasament de tip familial – respiro** are ca principal obiect de activitate protecția de tip rezidențial pe o perioadă determinată a copiilor aflați în plasament la asistent maternal profesionist în cazul în care acesta se află în concediu medical, concediu de odihnă sau în cazurile în care intervine încetarea neprevăzută a raporturilor sale de muncă, alte cazuri excepționale. În anul 2007, 17 copii au beneficiat de serviciile din acest centru.

2. Complexul de Servicii Sociale Târgoviște „Casa Soarelui”

Complexul de servicii comunitare **“Casa Soarelui”** Târgoviște are în componență următoarele servicii:

➤ **Centrul maternal** un serviciu de protecție materno - infantilă de tip rezidențial care asigură dreptul fiecărui copil de a-și păstra relațiile familiale. Pe durata anului 2007 au beneficiat de servicii 44 copii, 33 mame și 3 gravide. Centrul maternal desfășoară următoarele activități:

□ *activități de factură socială:*

- prevenirea abandonului ;
- menținerea și întărirea unității familiale;
- acordare de sprijin familiei care se confruntă cu situații de criză, pentru a asigura copiilor un nivel de viață corespunzător dezvoltării lor fizice, psihice, morale și sociale, promovând dreptul acestora la menținerea unității familiale în situații de criză;
- monitorizarea și consilierea femeii gravide cu potențial de abandon în vederea prevenirii abandonului ;

□ *activități de educație :*

- s-au desfășurat zilnic activități de educație pentru sănătate și prevenirea îmbolnăvirii, conform unei tematici.

□ *activități de consiliere psihologică :*

- activitățile care privesc menținerea și creșterea atașamentului părinților față de copii;
- creșterea capacităților parentale;
- atitudinea mamei față de copil.

Toată aceasta gamă de servicii a fost gândită pentru evitarea fenomenului de părăsire a copilului în maternitate, mama primind suportul corespunzător în timpul celor 9 luni de sarcină, cât și după nașterea copilului, precum și pentru evitarea unei sarcini nedorite.

3. Complexul de Servicii Sociale Găești

Complexul de servicii Sociale Găești oferă copiilor cu dizabilități servicii sociale specializate în :

➤ **Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități** înființat în anul 2003, în anul 2007 fiind instituționalizați aici 37 de copii cu dizabilități.

Pe lângă serviciile de gazduire oferite într-un centru rezidențial, Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități oferă recuperare în cabinetele de psihoterapie, kinetoterapie și terapie ocupațională.

➤ **Centrul de primire în regim de urgență a copiilor cu handicap sever** funcționează ca serviciu acreditat începând cu anul 2006 și are ca scop asigurarea protecției copilului cu handicap sever, abuzat, neglijat și exploatat, pe o perioadă determinată de timp, atunci când acesta se află în pericol iminent în propria familie. În anul 2007 au beneficiat de servicii în acest centru 4 copii.

4. Centrul de Servicii Sociale Moreni oferă servicii în:

➤ **Centrul de orientare, supraveghere și sprijin pentru copilul care a săvârșit o faptă penală și nu răspunde penal** cu grup țintă copiii victime ale abuzului, neglijării, exploatării care necesită intervenție în regim de urgență, precum și copiii victime ale traficului sau migrației ilegale, copiii aflați fără însoțitori pe teritoriul altor state sau cei care solicită obținerea statutului de refugiat. Acest centru a oferit servicii specializate unui număr de 2 copii pe perioada anului 2007.

➤ **Centrul de primire în regim de urgență pentru copiii străzii** colaborează cu alte servicii și instituții din comunitate (școala, primărie, spital, poliție, biserica) în vederea dezvoltării capacității autorităților locale de a furniza servicii sociale familiilor aflate în dificultate, pentru reducerea sărăciei, diminuarea riscului de abandon școlar și menținerea copilului în familie, evitându-se astfel fenomenele complexe ale excluziunii și marginalizării sociale. În anul 2007 în centru au beneficiat de servicii 22 copii.

5. Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat Târgoviște

Centrul de primire în regim de urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat Târgoviște, are ca scop asigurarea protecției copilului abuzat, neglijat și exploatat, pe o perioadă determinată de timp, atunci când acesta se află în pericol iminent în propria familie.

Metodologiile de lucru utilizate în cadrul centrului se realizează în conformitate cu legislația în vigoare, oferind protecție și îngrijire de urgență copilului (asigurarea nevoilor fizice prin cazare, îmbrăcăminte, ajutor medical și psihologic), consilierea, orientarea, evaluarea și propunerea unei măsuri de protecție adecvate fiecărui caz în parte.

Pe parcursul anului 2007, în centru au beneficiați de servicii 63 de copii.

❖ *Alte tipuri de servicii sociale destinate copiilor oferite de către D.G.A.S.P.C. Dâmbovița*

1. Complexul de Servicii Sociale Găești

➤ **Centrul de zi pentru copii cu dizabilități**

Centrul de zi pentru copilul cu dizabilități, cu o capacitate de 20 de locuri, asigură copiilor cu măsura de protecție-plasament la asistent maternal, servicii adecvate, de terapie ocupațională, kinetoterapie, consiliere psihologică, dar și programe educative, distractive și de recreere și socializare, numărul de beneficiari în anul 2007 fiind de 29 de copii.

Pentru asigurarea condițiilor optime de acces la Centrul de zi pentru copilul cu dizabilități, atât pentru copiii nedeplasabili cu domiciliul în orașul Găești, cât și pentru cei din localitățile învecinate, deplasarea de la domiciliu la centru și retur se efectuează cu mijloc propriu de transport – autoturism de transport persoane cu 8+1 locuri.

Alte servicii de bază ale Centrului de zi pentru copilul cu dizabilități sunt și asigurarea unei mese și a unei gustări zilnic, cu respectarea legilor în vigoare, acordarea sprijinului adecvat familiilor/reprezentanților legali ai copiilor asistați, prin consiliere psihologică și juridică, la centru sau la domiciliu.

2. Centrul de Servicii Sociale Moreni

➤ **Serviciul comunitar pentru familii în dificultate** funcționează începând cu data de 02.08.2005. Grupul țintă îl constituie familiile care trăiesc în situații de sărăcie extremă (beneficiari ai Legii nr.416/2001) și din copiii acestora.

Serviciul comunitar pentru familii în dificultate are două componente : Centrul de zi pentru copii de vârstă școlară cu o capacitate de 30 locuri și Clubul părinților.

În cadrul Centrului de zi copii de vârstă școlară beneficiază de un program educațional, de activități recreative, de socializare și consiliere psihologică, centrul funcționând și pe perioada vacanțelor școlare. Copiii beneficiază zilnic de o masă principală și o gustare.

În cadrul Clubului Părinților s-a pus accent pe educarea și consilierea părinților, pentru o gândire pozitivă, echilibrată și cât mai rațională asupra problemelor cotidiene, ei fiind ajutați și îndrumați spre găsirea unui loc de muncă, integrare socială și profesională.

În cursul anului 2007 beneficiarii acestui serviciu au fost 30 copii și 33 adulți.

3. Complexul de Servicii Sociale Târgoviște „Casa Soarelui”

➤ Serviciul de integrare și reintegrare a copiilor de la AMP în familie

Serviciul de integrare și reintegrare a copiilor de la asistent maternal profesionist în familie are ca scop reintegrarea în familie sau, în situația în care aceasta nu este posibilă, găsirea de alternative de tip familial pentru copiii care se află în plasament la asistent maternal profesionist.

Integrarea (utilizarea alternativelor de tip familial) vizează plasamentul copilului în familia extinsă, la o persoană sau familie potențial adoptatoare, ori adopția copilului, în condițiile legii.

4. Serviciul Adopții

Prin activitățile desfășurate, Serviciul adopții și Secretariatul comisiei pentru protecția copilului urmărește obiective cum sunt :

- Promovarea, încurajarea, facilitarea și sprijinirea adopției naționale în conformitate cu cerințele actuale;
- Integrarea copilului într-o familie permanentă (creșterea și dezvoltarea deplină a copiilor în familii adoptatoare);
- Dezinstituționalizarea;
- Prevenirea instituționalizării copilului prin reducerea numărului de copii instituționalizați care sunt eligibili pentru adopție;
- Promovarea dreptului copilului de a avea o familie proprie și de a beneficia de servicii sociale complexe;
- Susținerea unui sistem unitar de adopție națională;
- Oferirea serviciilor pentru familia biologică (informare și sprijin; consimțământ la adopție);
- Oferirea serviciilor pre-adopție (de formare/pregătire a cuplurilor interesate să adopte, sprijin, evaluare);
- Oferirea serviciilor directe copiilor eligibili pentru adopție și familiilor lor adoptatoare (compatibilitatea copil – familie adoptatoare);
- Oferirea serviciilor post-adopție a părinților adoptatori și copiilor adoptați (activități de consiliere și sprijin).

Situația adopțiilor în ultimii 3 ani:

Familii atestate :   anul 2005 – 27
  anul 2006 - 40
  anul 2007 – 37

Deschideri procedură adopții interne:
  anul 2005 – 28
  anul 2006 - 40
  anul 2007 – 41

Încuviințări procedură adopții interne:
  anul 2005 – 18
  anul 2006 - 25
  anul 2007 – 39

5. În vederea exercitării în mod corespunzător a atribuțiilor ce revin Comisiei pentru Protecția Copilului, privind copilul cu dizabilități, respectiv încadrarea într-un grad de handicap și orientarea școlară/profesională a copiilor **Serviciul evaluare complexă a copilului cu dizabilități** evaluează copiii în echipă pluridisciplinară formată din: psihologi, medici, asistenți sociali, pedagogi, profesori, educatori, sociologi și logopezi. Serviciul Evaluare complexă a desfășurat activitatea de reevaluare a copiilor cu handicap evaluați în cursul anilor anteriori, a instrumentat noile cazuri depistate, a evaluat și propus Comisiei pentru Protecția Copilului Dâmbovița eliberarea certificatului de expertiză și

orientare școlară/profesională pentru 153 de copii cu handicap. Pe parcursul anului 2007 au fost încadrați într-un grad de handicap 1667 de copiii.

6. Serviciul de recuperare pentru copilul victimă a abuzului, neglijării, traficului și migrației primește spre soluționare cazurile de copii victime ale abuzului, neglijării, exploatării, care nu necesită intervenție în regim de urgență, precum și cele referitoare la copii victime ale traficului sau migrației, cele referitoare la copiii aflați fără însoțitori pe teritoriul altor state sau cei care solicită obținerea statutului de refugiat.

7. Serviciul de intervenție în regim de urgență – Telefonul copilului

Serviciul de Intervenție în regim de urgență și Telefonul copilului, este un serviciu pentru protecția copilului, a cărui misiune este să primească semnalările cu privire la situațiile de abuz, neglijare și exploatare a copilului, să asigure consilierea telefonică în aceste situații și să intervină cu promptitudine în cazurile de suspiciune a unui abuz asupra copilului, prin intermediul Echipei Mobile. În anul 2007 au avut loc 297 deplasări la cazuri de abuz asupra copiilor, fiind preluați în regim de urgență 141 de copii pentru care s-au instituit măsuri de protecție specială.

8. Serviciul îngrijire de tip rezidențial pentru copii sprijină metodologic activitatea de asistență și protecție specială desfășurată în interesul superior al copilului de către profesioniștii din serviciile de tip rezidențial (centrele de plasament, centrele de primire în regim de urgență, centrul maternal); de asemenea, asigură managementul de caz pentru serviciile de tip rezidențial, conform standardelor specifice.

Pe parcursul anului 2007 în serviciile destinate protecției copilului din subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița au beneficiat de protecție un număr de 2019 copii/tineri, iar în serviciile de tip rezidențial ale organismelor private acreditate au beneficiat de măsura de protecție un număr de 17 copii.

B. NEVOI IDENTIFICATE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI ȘI PROMOVĂRII DREPTURILOR COPIILOR ȘI OBIECTIVE PROPUSE

N1. Dezvoltarea serviciilor specializate destinate copilului cu handicap

➤ Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița își propune să diversifice paleta de servicii specializate oferite copiilor cu măsura de protecție în sistemul rezidențial. Astfel, pentru copiii cu handicap aflați în plasament la Complexul de servicii sociale Găești – Centrul pe plasament pentru copii cu dizabilități, își propune să realizeze **6 module de tip familial** prin recompartimentarea, amenajarea și dotarea clădirii existente în Găești, str. Șerban Cioculescu, nr.40. Capacitatea totală a serviciului nou înființat este estimată la 24 de locuri și răspunde nevoii de servicii care urmaresc integrarea socială și obținerea unui grad mai mare de autonomie a copiilor cu handicap beneficiari ai măsurii de protecție specială (plasament într-un centru de plasament).

➤ În județul Dâmbovița, până la data de 1.06.2008, au fost diagnosticați cu Sindrom Langdon Down, 57 de copii. Această afecțiune determină, în cea mai mare parte a cazurilor, un înalt grad de dependență față de părinți și dificultăți majore de adaptare la viața socio-școlară. O bună parte dintre acești copii trăiesc în familii cu potențial economic modest, nu sunt școlarizați și nici implicați în vreun program socio-educativ, fapt care potențează riscul excluziunii sociale în aceste cazuri. Deoarece, în prezent în județ, nu există servicii sociale focalizate pe acest tip de problemă, înființarea unui centru care să ofere sprijin și suport familiilor și copiilor cu Sindrom Langdon Down prin dezvoltarea de tehnici de recuperare, asocierea intervențiilor de recuperare psihopedagogică cu terapiile medicale, precum și formarea de abilități pentru membrii familiilor, care au în îngrijire un copil cu acest diagnostic, în vederea creșterii gradului de coeziune și sprijin.

➤ Asocierea cu Fundația „Sera Romania” în vederea înființării, organizării și funcționării unui centru de recuperare pentru copilul cu handicap în municipiul Târgoviște.

Obiectiv operațional nr.1

Realizarea de module de tip familial pentru copiii cu handicap instituționalizați în centrul de plasament pentru copilul cu handicap Găești

Acțiuni:

1. elaborarea proiectului în vederea solicitării unei finanțări nerambursabile;
2. realizarea a 6 module de tip familial, cu o capacitate de 24 de locuri, pentru copiii cu handicap beneficiari ai măsurii de protecție prin recompartimentarea, amenajarea și dotarea clădirii unde funcționează centrul de plasament;
3. identificarea potențialilor parteneri în derularea proiectului.

Clădirea „Centrul Social” Găești cu un regim de înălțime de P+3 propusă pentru reabilitare a fost contruită în anii ‘80.

Starea actuală generală a clădirii prezintă un grad mediu de degradare și îmbătrânire, atât fizică, cât și morală a finisajelor interioare, a mobilierului din spațiile de cazare și îngrijire, cât și al depozitelor oficiilor și cabinetelor.

Problema actuală care a și dus la necesitatea unei intervenții rapide este pe lângă starea de degradare morală/fizică și necesitatea reamenajării spațiilor interioare de la parter și etajul 1 pentru primirea a înăa 35 copii în îngrijire, precum și realizarea extinderii pentru:

-bucătărie și sala de mese dimensionate pentru hrana a cca 60 persoane (se știe că actualmente această funcțiune se află într-un corp de clădire independent și care nu mai raspunde cerințelor de sănătate și mediu);

spălătorie–călctorie–uscătorie–un spațiu strict necesar care actualmente funcționează într-o magazie insalubră cu grad ridicat de prăbușire.

•**Complexul de Servicii Sociale Găești** oferă copiilor cu dizabilități servicii sociale specializate în :

• **Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități** înființat în anul 2003. Pe lângă serviciile de găzduire oferite într-un centru rezidențial (50 de locuri), Centrul de plasament pentru copilul cu dizabilități oferă recuperare în cabinetele de psihoterapie, kinetoterapie și terapie ocupațională.

• **Centrul de primire în regim de urgență a copiilor cu handicap sever** funcționează ca serviciu acreditat începând cu anul 2006 (15locuri) și are ca scop asigurarea protecției copilului cu handicap sever, abuzat, neglijat și exploatat, pe o perioadă determinată de timp, atunci când acesta se află în pericol iminent în propria familie.

După realizarea obiectivelor propuse în acest proiect:

a. **lucrări de intervenție la clădirea existentă (parter și etajul 1);**

Notă: la etajul 2 și 3 funcționează “Centrul Recuperare pentru Victimele Violenței în Familie”

b. **lucrări de extindere – corp 1 – sala de mese 60 locuri și bucătărie aferentă;**

c. **lucrări de extindere cu spălătorie, călctorie și uscătorie.**

Se vor satisface solicitările și nevoile Complexului de Servicii Sociale – Găești și nevoile de servit masa la standardele de calitate pentru serviciile sociale oferite în sistem rezidențial copiilor cu handicap.

Se va îmbunătăți calitatea serviciilor oferite beneficiarilor, vor fi regândite circuitele bucătăriei (transport și depozitare alimente; prepararea hranei, precum și transportul, depozitarea, spălarea și uscarea rufelor). Toate aceste lucrări se vor încadra în standardele minime de calitate pentru servicii rezidențiale acordate copilului cu dizabilități pentru obținerea avizelor și acordurilor de funcționare în conformitate cu legislația în vigoare.

Prin optimizarea circuitelor, recompartimentarea spațiilor existente (camerele beneficiarilor) se vor crea condiții care vor duce la reducerea numărului de personal, dar simultan cu investiția va crește și calitatea serviciilor oferite copiilor cu dizabilități (care vor avea condiții moderne de recuperare, educație, pregătire în vederea integrării sau reintegrării în familie), având ca scop asigurarea promovării și protejării copilului, care este temporar sau definitiv, privat de mediul familial.

Obiectiv operational nr.2

Înființarea unui Centru de sprijin pentru părintii care au copii cu Sindrom Dawn

Acțiuni:

1. identificarea locației, elaborarea proiectelor și accesarea de surse de finanțare pentru realizarea centrului;

2. selectarea voluntarilor;

3. specializarea resurselor umane care vor oferi serviciile în centru;

4. implicarea familiilor copiilor beneficiari de servicii în derularea programelor;

5. identificarea potențialilor parteneri în oferirea serviciilor.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Fonduri structurale, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- scăderea numărului de intrări a copiilor cu handicap în sistemul de protecție a copilului;
- creșterea numărului copiilor cu handicap reintegrați în familie;
- creșterea gradului de recuperare a copiilor cu handicap;
- dezvoltarea deprinderilor de viață independentă a copiilor cu handicap;
- creșterea gradului de integrare școlară și socială a copiilor cu handicap;
- creșterea gradului de satisfacție a părinților care au copii cu handicap.

Obiectiv operațional nr.3**Înființarea Centrului de Recuperare și Reabilitare pentru Copilul cu Handicap Târgoviște****Acțiuni:**

1. înființarea și organizarea centrului;
2. asigurarea funcționării centrului prin includerea acestuia în sistemul propriu de asistență socială;
3. selecția resurselor umane care vor asigura serviciile în centru.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Consiliul Județean Dâmbovița, Fundația „Sera România”.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- creșterea gradului de recuperare a copiilor cu handicap;
- dezvoltarea deprinderilor de viață independentă a copiilor cu handicap;
- creșterea gradului de integrare școlară și socială a copiilor cu handicap;
- crește calitatea îngrijirii pentru copiii care vor beneficia de serviciile oferite;
- cresc competențele copiilor cu dizabilități plasați în serviciile desfășurate;
- crește gradul de implicare a copiilor cu dizabilități în activitățile de recuperare, recreere, socializare, educative etc.;
- creșterea gradului de satisfacție a părinților care au copii cu handicap.

Obiectiv operațional nr.4**Amenajarea, reabilitarea, modernizarea, dotarea modulelor de tip familial pentru copii și tineri (14-26 ani) din sistemul de protecție a copilului în cadrul Complexului de servicii sociale Târgoviște „Floare de Colț” – apartamente/case de tip familial.****Obiectiv operațional nr.4.1.****Reabilitarea, reamenajarea, modernizarea, dotarea a trei apartamente aflate în proprietatea Consiliului Județean Dâmbovița.****Acțiuni:**

1. depunerea documentației pentru aprobarea finanțării din fondurile MMFPS;
2. efectuarea lucrărilor de reparații, amenajări, reabilitări, dotări;
3. selecția resurselor umane care vor asigura serviciile în complex.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Consiliul Județean Dâmbovița.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- dezvoltarea deprinderilor de viață independentă a tinerilor din sistem;
- creșterea gradului de integrare școlară și socială a copiilor și tinerilor 14-26 ani;
- asigurarea unor condiții de locuit la standarde europene;

Obiectiv operațional nr.4.2.**Reabilitarea, reamenajarea, modernizarea, dotarea casei de tip familial (fosta Școală nr.7 Prișeaca) aflată în folosința Consiliului Județean Dâmbovița – DGASPC.****Acțiuni:**

4. identificare ONG în vederea încheierii parteneriatului;
5. efectuarea lucrărilor de reparații, amenajări, reabilitări, dotări;
6. asigurarea funcționării complexului de servicii sociale prin includerea casei de tip familial în sistemul propriu de asistență socială;
7. selecția resurselor umane care vor asigura serviciile sociale.

Surse de finanțare și parteneri implicați: ONG, Consiliul Județean Dâmbovița.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

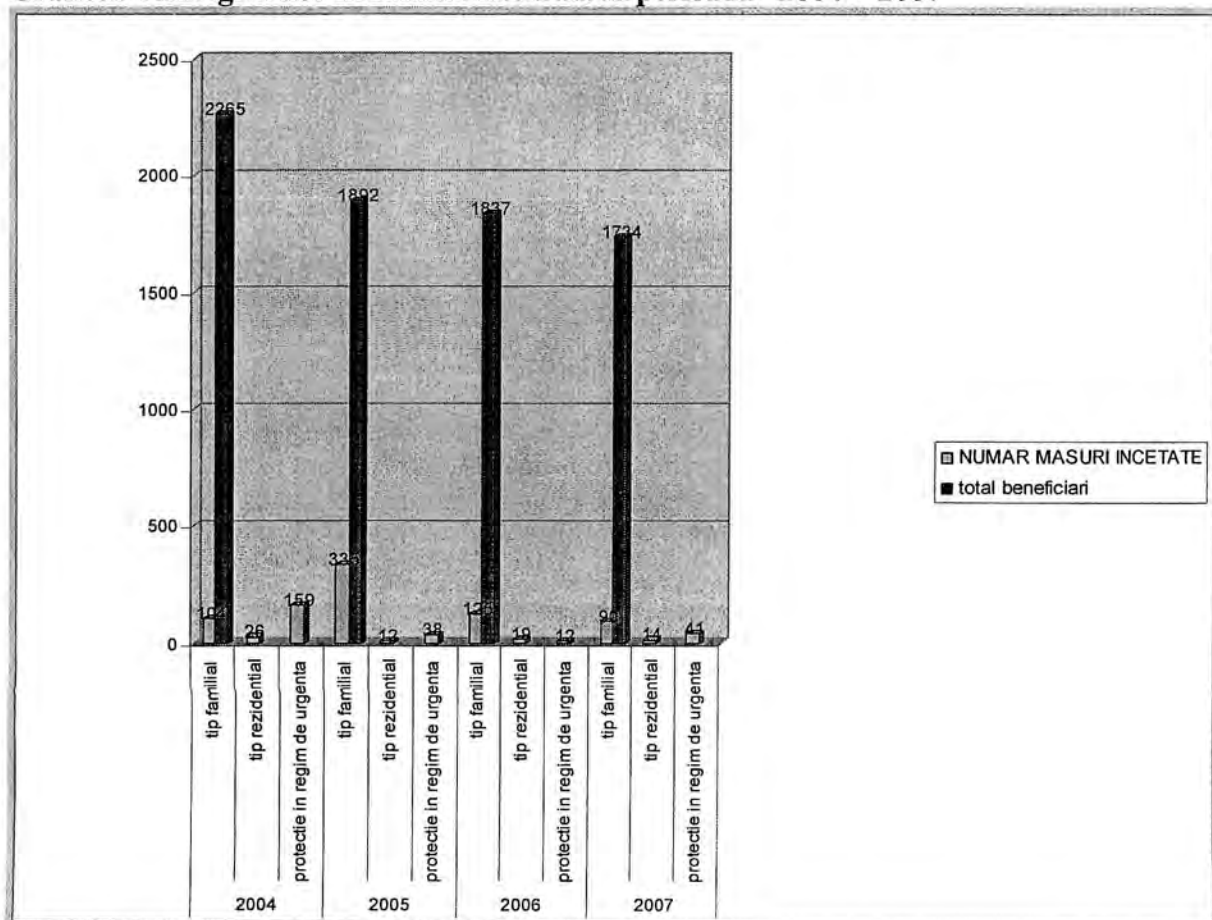
- dezvoltarea deprinderilor de viață independentă a tinerilor din sistem;
- creșterea gradului de integrare socială a copiilor și tinerilor 14 – 26 ani;
- asigurarea unor condiții de locuit la standarde europene;
- înființarea unui club și a unei biblioteci pentru petrecerea timpului liber;
- dezvoltarea de abilitati ocupaționale prin înființarea de ateliere de tip informatică, tâmplărie, olărit, croitorie.

N2. Scăderea perioadei de acordarea a serviciilor în sistemul de protecție a copilului

Situația reintegrărilor în familia naturală 2004 - 2007

ANUL	TIPUL MĂSURII ÎNCETAT	CARE A	NUMĂR MĂSURI ÎNCETATE	Total beneficiari/ % reintegrări
2004	tip familial		104	2265/ 12.76%
	tip rezidențial		26	
	protecție în regim de urgență		159	
2005	tip familial		335	1892/ 20.35%
	tip rezidențial		12	
	protecție în regim de urgență		38	
2006	tip familial		125	1837/ 8.49%
	tip rezidențial		19	
	protecție în regim de urgență		12	
2007	tip familial		90	1734/ 8.36%
	tip rezidențial		14	
	protecție în regim de urgență		41	

Graficul reintegrărilor în familia naturală în perioada 2004 - 2007

Integrarea socială a tinerilor din instituțiile rezidențiale depinde de capacitatea lor de a-și construi o familie proprie. Copiii/tinerii crescuți în instituțiile rezidențiale cunosc foarte puțin relațiile de familie ceea ce generează impedimente în integrarea lor socială cu atât mai mult cu cât perioada petrecută departe de familie este mai mare. Aceste considerente impun întărirea relațiilor copiilor cu propria familie și scăderea perioadei de rezidență în sistemul de protecție a copilului.

Obiectiv operational nr.1

Creșterea numărului de copii, cu măsura de protecție de tip rezidențial, reintegrați în familie

Acțiuni:

- 1.aplicarea metodei managementului de caz pentru toate cazurile de copii cu măsura de protecție în sistem rezidențial;
- 2.schimbarea abordării aspectelor legate de îmbunătățirea relațiilor de familie ale beneficiarilor (copii) cu propriile familii;
- 3.cooptarea în echipa managementului de caz a asistenților sociali de la primăriile pe teritoriul cărora domiciliază familiile copiilor cu măsura de protecție în sistem rezidențial;
- 4.organizarea bilunar de vizite ale părinților și asigurarea de consiliere acestora pentru menținerea și creșterea atașamentului față de copii.

Obiectiv operational nr.2

Creșterea gradului de inserție socio-profesională a tinerilor care părăsesc sistemul de protecție a copilului prin înființarea unui centru de tranzit în municipiul Târgoviște

Acțiuni:

- 1.selecția și evaluarea beneficiarilor;
- 2.finalizarea, în anul 2008, a proiectului cu finanțare externă pentru înființarea acestui tip de serviciu și preluarea lui în structura DGASPC.
- 3.efectuarea de demersuri la nivelul consiliului județean care, în limita fondurilor constituite în acest scop, trebuie să asigure, pe o listă a priorităților, fie acoperirea avansului pentru dobândirea unei locuințe, fie suportarea chiriei pentru o perioadă de până la 3 ani pentru o locuință închiriată pentru tinerii cu vârsta până la 35 de ani.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Fonduri Phare, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG, ISJ Dâmbovița, bugetul comunităților locale.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- creșterea numărului de servicii de prevenire organizate la nivelul comunităților locale;
- scăderea numărului de copii separați temporar sau definitiv de părinți;
- creșterea numărului de copii reintegrați în familia naturală;
- creșterea gradului de implicare a comunității în soluționarea problematicei copiilor aflați în risc de separare de părinți.

N3. Creșterea numărului de adopții naționale

Scăderea intervalului de vârstă a copiilor declarați adoptabili în vederea facilitării adopției ca măsură de protecție permanentă.

Obiectiv operational nr.1

Creșterea numărului de adopții naționale

Scăderea intervalului de vârstă a copiilor declarați adoptabili în vederea facilitării adopției ca măsură de protecție permanentă

Acțiuni

- 1.realizarea de proceduri comune de monitorizare a cazurilor copiilor care au ca măsură specială de protecție plasamentul;
- 2.scăderea duratei măsurii de plasament și inițierea procedurilor de adopție;
- 3.identificarea copiilor adoptabili și clarificarea situației juridice a acestora;
- 4.evaluarea și atestarea familiilor adoptive;
- 5.organizarea de campanii de presă care să promoveze adopția națională, ca măsură definitivă de protecție;
- 6.realizarea unor cursuri de pregătire pentru familii /persoane adoptive.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Phare, Fonduri structurale, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG, ISJ Dâmbovița

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- scăderea numărului de copii din sistemul de protecție;
- integrarea copiilor într-un mediu stabil, permanent.

N4. Formarea continuă a asistenților maternali profesioniști – formarea inițială a asistenților maternali profesioniști se realizează conform legislației în vigoare. Formarea continuă este o necesitate întrucât asistenții maternali se confruntă cu o gamă variată de probleme și au nevoie de îmbunătățirea pregătirii teoretice și a metodelor de lucru, de dezvoltarea abilităților practice care să permită o abordare corectă și profesionistă, specifică fiecărui tip de nevoie a beneficiarilor (copii 0-2 ani, adolescenți, copii abuzați, copii cu handicap neuro-psiho-motor, copii cu tulburări de comportament, delincvenți, copiii străzii etc.).

Obiectiv operațional nr.1

Creșterea numărului de Asistenți Maternali Profesioniști specializați pentru deverse tipuri de beneficiari.

Formarea inițială și pregătirea continuă a AMP pentru a putea primi în plasament copii cu vârste peste 10 ani cu probleme de comportament, pentru îngrijirea copiilor care au savârșit fapte penale și nu răspund penal, pentru copii cu handicap neuro-psiho-motor, copiii strazii etc.

Acțiuni:

1. selectarea și evaluarea asistenților maternali profesioniști;
2. identificarea și organizarea de cursuri de formare inițială/pregătire continuă pentru AMP;
3. accesarea de finanțări externe pentru formare de personal;
4. organizarea grupelor de cursanți în funcție de categoria de copii pe care îi au în îngrijire;
5. identificarea potențialilor parteneri în desfășurarea sesiunilor de formare.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Fonduri structurale, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG, ISJ Dâmbovița, furnizori de formare/perfecționare profesional.

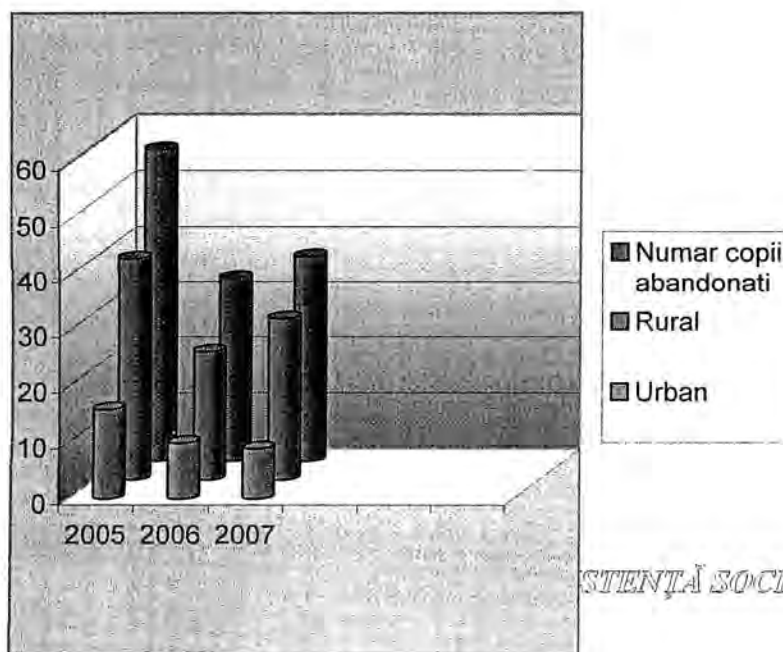
Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- creșterea gradului de profesionalism a asistenților maternali;
- îmbunătățirea cunoștințelor teoretice și dezvoltarea abilităților practice în lucrul cu copiii a asistenților maternali;
- îmbunătățirea situației copiilor;
- creșterea gradului de adaptabilitate a copiilor în sistemul de asistență maternală.

N5. Dezvoltarea de servicii de prevenire a separării copiilor de părinți la nivelul comunităților locale

Anul	Numar de copii abandonati în maternități și spitale/rural /urban
2005	56/40/16
2006	33/23/10
2007	37/28/9

Situația comparativă a numărului de copii și nou născuți abandonați în maternități și spitale, în ultimii trei ani, arată îmbucurător, faptul că numărul respectiv a scăzut dar, în continuare, familiile care își abandonează copiii în spitale provin majoritar din mediul rural.

În vederea reducerii acestui fenomen a fost identificată ca o nevoie prioritară a județului Dâmbovița dezvoltarea de servicii de prevenire a separării copiilor de părinți la nivelul comunităților locale – centre de zi, centre de consiliere și sprijin pentru părinți, programe de educație parentală, campanii de informare, creșterea rolului Consiliilor Comunitare Consultative care să intervină în soluționarea nevoilor de sprijin a locuitorilor comunităților respective, prin mijloace locale.

Având în vedere faptul că prevenirea separării copilului de părinți este, conform Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, responsabilitatea comunităților locale, D.G.A.S.P.C. va asigura îndrumare și sprijin autorităților publice locale, prin compartimentul de resort, pentru identificarea de oportunități de finanțare și întocmirea de proiecte pentru accesarea respectivelor fonduri, putând deveni și parteneri în derularea acestor proiecte.

Obiectiv operational nr.1

Creșterea capacității autorităților publice locale în dezvoltarea de servicii de prevenire a abandonului și a separării copilului de părinți prin:

- acordarea sprijinului în elaborarea proiectelor și accesarea surselor de finanțare pentru înființarea serviciilor de prevenire (centre de zi, centre de consiliere și sprijin copii și părinți, servicii destinate copiilor ai căror părinți sunt plecați la muncă în străinătate);

Acțiuni:

1. identificarea și selectarea autorităților locale interesate în dezvoltarea de servicii de prevenire a abandonului și a separării copilului de părinți;
2. încheierea parteneriatelor cu autoritățile locale;
3. elaborarea proiectelor și accesarea surselor de finanțare pentru înființarea serviciilor de prevenire (centre de zi, centre de consiliere și sprijin pentru copii și părinți);

Surse de finanțare și parteneri implicați: Fonduri structurale, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG, ISJ Dâmbovița, bugetul comunităților locale.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- creșterea numărului de servicii de prevenire organizate la nivelul comunităților locale;
- scăderea numărului de copii separați temporar sau definitiv de părinți;
- creșterea numărului de copii reintegrați în familia naturală;
- creșterea gradului de implicare a comunității în soluționarea problematicei copiilor aflați în risc de separare de părinți.

N6. Realizarea unor campanii de informare având ca scop conștientizarea de către copii a importanței exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și de a participa la viața comunității, de a-și menține specificul etnic și cultural.

Obiectiv operational nr.1

Creșterea gradului de conștientizare a copiilor asupra importanței exercitării dreptului de a cere și primi informații, de a-și exprima opinia, de a depune plângeri, de a se asocia și de a participa la viața comunității, de a-și menține specificul etnic și cultural, prin realizarea unor campanii de informare.

Acțiuni:

1. elaborarea proiectelor și accesarea de surse de finanțare pentru desfășurarea campaniilor;
2. selecția voluntarilor;
3. identificarea potențialilor parteneri în derularea campaniei.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Phare, Fonduri structurale, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG, ISJ Dâmbovița

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- îmbunătățirea cunoștințelor copiilor cu privire la drepturile lor;
- creșterea gradului de participare a copiilor la deciziile care îi privesc;
- creșterea gradului de participare a copiilor la viața comunității;
- creșterea numărului de voluntari elevi în proiectele sociale derulate în județ.

N7. Lărgirea paletei de servicii sociale specializate oferite cât mai multor tipuri de beneficiari din județul Dâmbovița

La nivelul județului Dâmbovița din datele, centralizate la nivelul compartimentului specializat al Direcției de Muncă și Protecție Socială Dâmbovița pentru anul 2007, au fost înregistrate **106 cazuri** de persoane care sub o formă sau alta sunt victime ale violenței în familie. Datele au fost culese de la instituții care oferă servicii sociale și medicale. Analizând aceste date statistice reiese că dintre persoanele care au apelat la ajutor specializat 82 sunt de sex feminin (dintre care 30 sunt copii cu vârste între 0 și 17 ani) și 24 sunt de sex masculin (toți fiind copii cu vârste cuprinse între 0 și 17 ani), de cele mai multe ori natura agresiunii este una fizică și psihică, femeile și copiii fiind cei mai vizați, în anul 2007 înregistrându-se și un deces. De asemenea 31 de persoane au domiciliul în mediu urban iar 75 în mediul rural; 67 sunt fără ocupație (din care 54 copii), 17 sunt angajați, 21 pensionari și 1 șomer.

În plus Inspectoratul Județean de Poliție Dâmbovița a mai raportat un număr de **202 cazuri** de infracțiuni care se referă la violența domestică (abandon de familie, rele tratamente aplicate minorului, nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorului, infracțiuni cu violență asupra membrilor familiei).

Obiectiv operational nr.1

Înființarea unui Centru de recuperare pentru persoanele victime ale violenței domestice și a copiilor pe care îi au în îngrijire

Acțiuni:

1. selectarea beneficiarilor;
2. elaborarea proiectului și accesarea de surse de finanțare pentru înființarea serviciilor;
3. identificarea potențialilor parteneri în derularea programelor;
4. recrutarea și pregătirea personalului.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Phare, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG.

Termen de realizare: 31.12.2010

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- reducerea numărului copiilor abuzați ca urmare a violenței domestice;
- reducerea numărului de persoane adulte victime ale violenței în propria familie;
- creșterea numărului copiilor abuzați reintegrați în familie;
- creșterea numărului de părinți care își redobândesc drepturile și obligațiile părintești.

N8. Realizarea prevederilor legale referitoare la formarea continuă a salariaților institutiei

Profesionalizarea resurselor umane din cadrul DGASPC: formarea inițială și continuă a specialiștilor care lucrează în domeniu. Formarea continuă apare ca o necesitate de a asigura servicii de calitate, adaptate permanent la nevoile beneficiarilor.

Obiectiv operational nr.1

Profesionalizarea resurselor umane din cadrul DGASPC

Acțiuni:

1. realizarea unei analize profesionale și realiste a nevoii de formare a personalului;
2. identificarea potențialilor parteneri în desfășurarea sesiunilor de formare.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Fonduri structurale, Consiliul Județean Dâmbovița, ONG, ISJ Dâmbovița, furnizori de formare profesională.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- creșterea numărului salariați care participă la cursuri de formare în funcție de categoria de copii pe care îi au în îngrijire;
- creșterea numărului de specialiști care au competențe specifice în vederea oferirii de servicii țintite pe nevoile beneficiarilor.

N9. Contractarea de servicii sociale

Pentru a exista o continuitate și complementaritate în furnizarea serviciilor/prestațiilor sociale - furnizate de către instituțiile publice și private din domeniu, existente în unitatea administrativ teritorială a județului este necesară mobilizarea resurselor necesare, responsabilizarea factorilor relevanți și asigurarea unui parteneriat eficient în vederea protecției și respectării drepturilor copilului, a îmbunătățirii condiției copilului și a valorizării sale în societate, completarea, sistematizarea și profesionalizarea sistemului de servicii sociale specializate existent în județul Dâmbovița.

14

Obiectiv operational nr.1

Externalizarea furnizării serviciilor sociale prin contracte încheiate cu furnizorii de servicii sociale

Acțiuni:

1. elaborarea documentație în vederea contractării serviciilor sociale;
2. selecția furnizorilor;
3. încheierea contractelor pentru acordarea serviciilor sociale.

Surse de finanțare și parteneri implicați: Consiliul Județean Dâmbovița, ONG.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță/rezultate așteptate:

- împărțirea responsabilităților;
- dezvoltare instituțională;
- creșterea calității serviciilor sociale;
- diversitate mare a serviciilor în funcție de nevoile beneficiarilor;
- descentralizarea furnizării de servicii sociale;
- creșterea calității îngrijirii copiilor care vor beneficia de serviciile oferite.

CAPITOLUL II.

DOMENIUL ASISTENȚEI SOCIALE ȘI PROTECTIEI PERSOANELOR ADULTE ȘI A CELOR CU HANDICAP

A. SITUAȚIA ACTUALĂ A SERVICIILOR PENTRU ADULȚI LA NIVELUL D.G.A.S.P.C. DÂMBOVIȚA

1. Compartimentul de îngrijire de tip rezidențial pentru adulți monitorizează, coordonează metodologic și sprijină activitatea instituțiilor de asistență socială pentru adulți din județul Dâmbovița. În baza protocoalelor de colaborare încheiate între Consiliul Județean Dâmbovița și consiliile locale ale localităților Pucioasa, Moreni și Gura Ocniței care au în administrare instituții rezidențiale pentru persoane adulte cu handicap, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului, ca organ de specialitate al Consiliului județean, a asigurat coordonarea metodologică a activității Centrului de Îngrijire și Asistență Pucioasa, a Centrului de Îngrijire și Asistență Săcuieni și a Centrului de Recuperare și Reabilitare a Persoanelor cu Handicap Țuicani prin monitorizarea și coordonarea furnizării serviciilor sociale cu respectarea standardelor de calitate, asigurarea finanțării cheltuielilor de personal și desemnarea a doi reprezentanți în Consiliul consultativ al fiecărui centru și a unui reprezentant în Comisia de admitere în centrele respective. De asemenea, serviciul rezidențial pentru adulți a monitorizat și sprijinit activitatea celorlate instituții rezidențiale de asistență socială:

- Căminul de bătrâni Conțești, realizat cu fonduri Phare prin Programul Coeziune Economică și Socială 2001 - Schema de Investiții în Servicii Sociale, proiect în care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița a fost partener;
- Căminul de bătrâni Uliești, realizat cu fonduri Phare prin Programul Coeziune Economică și Socială 2001 - Schema de Investiții în Servicii Sociale, proiect în care Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița a fost partener;
- Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Ochiuri;
- Centrul de Asistență Medico-Socială Bucșani;
- Centre de Asistență Medico-Socială Niculești.

De serviciile rezidențiale ale instituțiilor de asistență socială din județ în anul 2007 au beneficiat 815 persoane adulte.

2. Serviciul îngrijire de tip familial pentru adulți coordonează activitatea de îngrijire la domiciliu a persoanelor adulte cu handicap grav prin furnizarea de servicii:

Evaluarea și pregătirea persoanelor, identificate de serviciul public local de asistență socială, care pot deveni asistenți personali ai persoanei cu handicap - în cursul anului 2007 au fost instruite 420 de persoane care au fost angajați ca asistenți personali. La sfârșitul anului 2007 în județul Dâmbovița erau 2229 de asistenți personali care asigură îngrijirea și protecția în mediu familial a persoanelor cu gradul grav de handicap, de asemenea la nivelul județului primesc indemnizații, cuvenite parinților sau adultului/reprezentantului legal cf.Ord. 794/380/2002, 2141 persoane .

➤ **Servicii de sprijin și orientare pentru integrarea profesională** - prin evaluarea individuală multidisciplinară a persoanelor cu handicap cu capacitate de muncă păstrată în proporție de minim 15

50% precum și a condițiilor necesare implementării programului individual de reabilitare și reintegrare socială, în colaborare cu persoana cu handicap și familia acestuia. Au avut loc și acțiuni de evaluare la domiciliul persoanelor cu handicap prin deplasarea în localități.

3. Centrul de criză pentru adulți

Centrul de criză pentru adulți Pucioasa s-a înființat în structura Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița prin implementarea proiectului finanțat prin schema de granturi Phare / 2004 / 016 – 722.04.02.11 Coeziune economică și socială – Servicii sociale. Centrul va oferi servicii sociale specializate persoanelor adulte aflate în dificultate, cu risc de excludere și marginalizare socială, din județul Dâmbovița: persoane fără adăpost sau condiții improprii de locuit, fără acte de identitate, vârstnici neglijați sau fără familie.

4. Centrul de servicii comunitare „Floarea Speranței” Pucioasa

Centrul de servicii comunitare „Floarea Speranței” Pucioasa a fost înființat prin implementarea proiectului finanțat prin schema de granturi Phare /2003/005-551.01.04.01, și cuprinde:

➤ **Centrul de zi**, cu capacitate de 20 de locuri care oferă persoanelor adulte cu handicap din Pucioasa servicii de recuperare și reabilitare: activități educative, de recreere și socializare, consiliere, kinetoterapie, etc. mai sunt oferite o masă și transportul la domiciliu.

➤ **Serviciul de locuințe protejate cuprinde** 7 case în orașele Pucioasa și Fieni în care locuiesc 43 de beneficiari preluați în urma evaluării ROM CAT din Centrul de Asistență și Îngrijire Pucioasa (20 persoane) și în Centrul de Recuperare și Reabilitare pentru Persoane cu Handicap Țuicani (23 persoane) – cele două centre au fost restructurate și și-au micșorat capacitatea. Serviciu oferă beneficiarilor servicii sociale rezidențiale la nivelul standartelor: găzduire, integrarea/reintegrarea în familie și comunitate, dezvoltarea/prezervarea abilităților necesare pentru asigurarea unei vieți pe cât posibil independente, implicarea în activități ocupaționale, recreative și de socializare conform dorințelor și potențialului propriu având ca scop creșterea respectului și stimei de sine.

5. Centrul de servicii comunitare „Sfântul Andrei” Gura Ocniței

Centrul de servicii comunitare „Sfântul Andrei” Gura Ocniței a fost înființat prin implementarea proiectului finanțat prin schema de granturi Phare /2003/005-551.01.04.01 și cuprinde:

➤ **Centrul de zi**, cu capacitate de 20 de locuri care oferă persoanelor adulte cu handicap din comuna Gura Ocniței servicii de recuperare și reabilitare: activități educative, de recreere și socializare, consiliere, recuperare, kinetoterapie, etc. mai sunt oferite o masă și transportul la domiciliu.

➤ **Serviciul de locuințe protejate cuprinde** 4 case în comuna Gura Ocniței, în care locuiesc 33 de beneficiari care au fost instituționalizați în Centrul de Asistență și Îngrijire Săcuieni (15 persoane) și în Centrul de Recuperare și Reabilitare pentru Persoane cu Handicap Țuicani (18 persoane). Centrul oferă beneficiarilor servicii sociale rezidențiale la nivelul standartelor: găzduire, integrarea/reintegrarea în familie și comunitate, dezvoltarea/prezervarea abilităților necesare pentru asigurarea unei vieți pe cât posibil independente, implicarea în activități ocupaționale, recreative și de socializare conform dorințelor și potențialului propriu.

6. Secretariatul Comisie de evaluare a persoanelor cu handicap pregătește documentația necesară pentru ca persoana cu handicap să fie evaluată de Comisia de evaluare. De asemenea, elaborează programul individual de recuperare, readaptare și integrare socială al persoanei căreia i s-a realizat evaluarea.

7. Biroul prestații sociale pentru persoane cu handicap

În cursul anului 2006, a fost alocat pentru plata prestațiilor sociale convenite persoanelor cu handicap un buget de 14 570 000 reprezentând: alocații copii cu handicap, indemnizații persoane adulte, cheltuieli cu transmiterea drepturilor, contravaloare transport, energie electrică, alocații hrană copii, abonament telefon .

La sfârșitul anului 2007 în evidența instituției existau 13163 persoane cu certificate de încadrare în grad de handicap eliberate de C.E.M.P.H. Dambovița și de C.P.C. Dambovița, din care 1303 copii și 11860 adulți, beneficiare de drepturile stabilite prin noul pachet legislativ adoptat-Legea 448/2006, O.U.14/2007 și H.G. 268/2007.

În sistemul rezidențial sunt asistate un număr de 747 persoane adulte pentru care nu s-a găsit o alternativă de protecție de tip familial, urmărindu-se permanent îmbunătățirea calității serviciilor oferite: de îngrijire și asistență medicală, recuperare și reabilitare, găzduire, reintegrare socială și pregătire profesională, servicii de suport, terapie de recuperare neuromotorie etc.

<i>Tip de centru</i>	<i>Numar de beneficiari</i>
CRRPH – Țuicani Moreni	145
CIA Pucioasa	93
CIA - Sacuieni	39
CSC- „Floarea Speranței” Pucioasa Locuințe Protejate	42
CSC- „Sf. Andrei” Gura Ocnitei Locuințe Protejate	32
CRRN Ochiuri- Gura Ocnitei	396

Sursa: DGASPC Dâmbovița

B. NEVOI PRIORITARE IDENTIFICATE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI PERSOANELOR ADULTE CU HANDICAP

a. Evaluarea/reevaluarea persoanelor cu handicap

Identificarea nevoilor acestora în vederea acordării de servicii specializate. Prin evaluarea/reevaluarea pluridisciplinară a persoanelor cu dizabilități se urmărește elaborarea planului individual de intervenție în baza căruia vor fi stabilite măsuri de protecție compatibile cu necesitățile acestora.

b. Înființarea/dezvoltarea de servicii alternative de protecție în vederea prevenirii instituționalizării

Prioritatea își găsește justificarea pe de o parte în numărul mare de cereri de instituționalizare pentru persoanele adulte cu handicap, iar pe de altă parte în existența unui număr redus de servicii alternative la protecția rezidențială: centre de zi pentru furnizarea de servicii sociale specializate, centre de respiro pentru persoanele cu handicap, în care să se ofere servicii în comunitate.

c. Dezvoltarea rețelei de asistenți personali profesioniști – se justifică prin asigurarea continuității măsurii de protecție pentru tinerii cu handicap cărora le încetează în următorii ani măsura de protecție la asistenții maternali, dar și prin existența unui număr mare de cereri pentru instituționalizare, corelată cu lipsa alternativelor de protecție rezidențială.

d. Promovarea integrării socio-profesionale a persoanelor cu dizabilități, prioritate motivată de lipsa programelor care să faciliteze încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap, dar și de reticența manifestată de angajatori de a încadra persoanele cu dizabilități.

e. Înființare Complex Multifuncțional de Servicii Sociale

Având în vedere numărul mare de cereri de admitere în așezăminte sociale, adresate centrelor rezidențiale deja existente pe raza județului nostru și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, de către persoane aflate în situație de excluziune socială (fără adăpost, persoane varstnice fără nici un membru de familie care să se ocupe de îngrijirea lor, cu venituri insuficiente), persoane cu diverse afecțiuni, dar fără un certificat de persoană cu handicap, persoane cu certificat de handicap dar pentru care nu se oferă serviciile de care aceștia au nevoie considerăm necesară înființarea unui **Complex Multifuncțional de Servicii Sociale**, care să cuprindă: cămin persoane vârstnice, **centru medico-social, centru de respiro și un atelier protejat.**

f. Sensibilizarea opiniei publice în vederea combaterii marginalizării și excluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități, nevoie motivată de gradul scăzut de implicare a autorităților locale, a comunităților în soluționarea problemelor persoanelor cu handicap.

g. Dezvoltarea parteneriatelor publice/private, rezidă pe de o parte în supra-aglomerarea sectorului public și necesitatea transferării unor activități către sectorul privat, avându-se totodată în vedere disponibilitatea de implicare a O.N.G.-urilor în problematica persoanelor cu handicap.

h. Perfectionarea profesională a personalului implicat în domeniul protecției persoanei cu dizabilități, motivată de necesitatea creșterii calității serviciilor oferite și a diversificării acestora.

i. Reparații, reamenajare, modernizare și extindere construcție la Centrul de Îngrijire și Asistență Pucioasa, necesare pentru dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale destinate categoriilor defavorizate ale populației.

i.Reparații, reamenajări, reabilitări și accesibilizări la 5 case cu statut de locuințe protejate care se află în cadrul Centrului de servicii comunitare « Sfantul Andrei » Gura Ocniței (4 case) și a Centrului de servicii comunitare « Floarea Sperantei » Pucioasa (1 casă).

C.OBIECTIVE GENERALE

0.1. Evaluarea/reevaluarea persoanelor cu handicap în vederea elaborării unui plan de servicii complet capabil să răspundă nevoilor acestora

0.1.1. Reorganizarea Comisiei de evaluare a persoanelor cu handicap în vederea îndeplinirii noilor atribuții prevăzute în Legea nr.448/2006.

- **acțiunea 1.** înființarea Serviciului de Evaluare Complexă pentru persoanele cu handicap;
- **acțiunea 2.** stabilirea echipei de specialiști care vor face parte din Serviciul de Evaluare Complexă (asistenți sociali, psihologi, juriști, medic);
- **acțiunea 3.** formarea și perfecționarea specialiștilor din echipa de evaluare;
- **acțiunea 4.** stabilirea atribuțiilor pe fiecare segment de activitate, astfel încât evaluarea pluridisciplinară să fie cât mai viabilă;

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița.

Termen de realizare: 31.12.2008

Indicatori de performanță:

- stabilirea măsurilor de protecție adecvate situației persoanei cu handicap;
- acordarea de servicii compatibile cu nevoile persoanei;
- ameliorarea calității vieții beneficiarilor.

Se va urmări elaborarea unui plan complet de servicii capabil să se plieze pe nevoile persoanelor cu dizabilități, realizat prin:

- Perfectarea sistemului județean de monitorizare a persoanelor cu handicap

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița și Consiliul Județean Dâmbovița.

0.2.Prevenirea instituționalizării și promovarea îngrijirii persoanelor cu handicap în propria familie

0.2.1. Dezvoltarea în parteneriat cu autoritățile publice locale a unor servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele cu handicap singure (cu abilități scăzute):

- **acțiunea 1.** identificarea numărului de persoane la nivelul fiecărei comunități care necesită îngrijire și sprijin;
- **acțiunea 2.** evaluarea situației acestora;
- **acțiunea 3.** accesarea de fonduri pentru dezvoltarea acestor servicii;
- **acțiunea 4.** formarea personalului care va lucra în cadrul acestor servicii:
  - persoanelor cu handicap;
  - servicii de îngrijire la domiciliu pentru persoanele singure cu dizabilități.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița.

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, O.N.G., accesarea de fonduri externe și interne.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță:

- scăderea numărului de persoane cu handicap instituționalizate;
- menținerea în comunitate a persoanelor cu dizabilitati;
- creșterea calității vieții persoanelor cu handicap.

0.2.2 Înființarea de servicii sociale specializate pentru prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu handicap

Pentru următoarea perioadă de timp DGASPC și-a propus să înființeze, în clădirile existente în Târgoviște, str. Mr. Brezișeanu, nr.25 Centrul social multifuncțional de resurse și servicii pentru adulți cu handicap care, pe lângă serviciile oferite până în prezent prin compartimentele existente, va avea în componență alte două servicii specializate pentru adulții cu handicap din județul Dâmbovița:

- **Centrul de consiliere și sprijin pentru integrare socială a persoanelor cu boli psihice și**
- **Serviciul de recuperare și reabilitare neuromotorie pentru persoane cu handicap**

➤ **Centrul de consiliere și sprijin pentru integrare sociala a persoanelor cu boli psihice, se va adresa adulților cu handicap, din județul Dâmbovița, care suferă de boli psihice - și au nevoie de**

servicii specifice care să diminueze riscul excluziunii și marginalizării sociale. Serviciile oferite vor avea drept scop:

➤ recuperarea și reabilitarea pentru persoanele cu probleme de sănătate mintală prin dezvoltarea de servicii de îngrijire la domiciliu, de reeducare a deprinderilor de viața independentă, consiliere de reorientare profesională.

➤ implicarea familiilor persoanelor cu probleme de sănătate mintală în procesul de îngrijire prin consilierea lor, sprijinirea inițiativelor de într-ajutorare și suport.

➤ stimularea socializării persoanelor cu probleme de sănătate mintală prin dezvoltarea unor deprinderi sănătoase de petrecere a timpului liber, a stimei de sine și capacităților normale de adaptare la comunitate.

➤ **Serviciul de recuperare și reabilitare neuromotorie pentru persoane cu handicap** va oferi servicii specializate de recuperare neuromotorie pentru persoane adulte cu handicap care domiciliază în județul Dâmbovița sau sunt instituționalizate în instituții de tip rezidențial din județ, și care au nevoie de astfel de servicii în vederea realizării programelor individuale de reabilitare și integrare socială elaborate de comisia de evaluare a persoanelor adulte cu handicap.

Principalele activități desfășurate în procesul de acordare de servicii :

- evaluare complexă care urmărește: evaluarea capacităților fizice, psihice, mentale și senzoriale, a nivelului de disfuncție și a abilității de a realiza activitățile de bază ale vieții – cu ajutorul « ROMCAT »;
- evaluarea clinică/paraclinică minimală a stării prezente a beneficiarului conform Foii de observație pentru handicap neuromotor;
- evaluarea statusului funcțional muscular și articular al beneficiarului, pentru stabilirea procedurilor adecvate pentru recuperare;
- întocmirea Planului de intervenție;
- oferirea serviciilor în funcție de nevoile identificate (hidroterapie, kinetoterapie, masaj, electroterapie, magnetoterapie)

- **acțiunea 1.** identificarea numărului de persoane la nivelul fiecărei comunități care necesită îngrijire și sprijin;

- **acțiunea 2.** evaluarea situației acestora;

- **acțiunea 3.** accesarea de fonduri pentru dezvoltarea acestor servicii;

- **acțiunea 4.** formarea personalului care va lucra în cadrul acestor servicii.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița.

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, O.N.G., accesarea de fonduri externe și intern.

0.3. Inițierea unei rețele de asistenți personali profesioniști care să asigure îngrijirea și integrarea socială a persoanelor cu handicap

0.3.1. Înființarea rețelei de asistenți personali profesioniști este condiționată de adoptarea normelor juridice care vor reglementa criteriile și modalitatea de atestare

- **acțiunea 1.** stabilirea echipei de specialiști care vor face parte din Serviciul de Îngrijire de tip familial a persoanelor adulte cu handicap (asistenți sociali, psihologi);

- **acțiunea 2.** formarea și perfecționarea specialiștilor din echipa serviciului;

- **acțiunea 3.** stabilirea atribuțiilor pe fiecare segment de activitate.

0.3.2. Identificarea și atestarea persoanelor care doresc să devină asistenți personali profesioniști.

- **acțiunea 1.** promovarea și mediatizarea acestei noi profesii;

- **acțiunea 2.** selectarea persoanelor și evaluarea acestora;

- **acțiunea 3.** formarea personalului care va lucra ca asistent personal profesionist prin organizarea unor cursuri intensive;

- **acțiunea 4.** evaluarea final și propunerea pentru atestare.

0.3.3. Integrarea persoanelor cu handicap în familiile asistenților personali profesioniști.

- **acțiunea 1.** stabilirea compatibilităților între asistentul personal profesionist și persoana cu handicap ce urmează a fi integrată;

- **acțiunea 2.** propunerea spre aprobare a măsurii de protecție;

- **acțiunea 3.** reevaluarea periodică a activității asistentului personal profesionist.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița.

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, O.N.G.-uri, accesarea de fonduri externe și interne.

Termen de realizare: 31.12.2011

Indicatori de performanță:

- creșterea numărului de asistenți personali profesioniști;
- menținerea persoanelor cu handicap în comunitate;
- scăderea numărului de persoane instituționalizate;
- replicarea modelului de protecție de tip familial pentru persoanele asistate, dar într-o manieră profesionistă.

0.4. Promovarea integrării socio-profesionale a beneficiarilor ca persoane active în măsură de a-și controla viața

0.4.1. Dezvoltarea de servicii suport pentru integrarea profesională a persoanelor cu handicap

- **acțiunea 1.** consilierea și orientarea persoanelor cu handicap în vederea angajării acestora în funcție de potențialul funcțional al fiecăruia;
- **acțiunea 2.** dezvoltarea de parteneriate cu O.N.G.-urile în vederea înființării de ateliere protejate;
- **acțiunea 3.** înființare Atelier protejat în cadrul unui Complex multifuncțional de servicii.

0.4.2. Creșterea gradului de ocupare a locurilor de muncă destinate persoanelor cu dizabilități

- **acțiunea 1.** colaborarea cu AJOFM Dâmbovița;
- **acțiunea 2.** informarea persoanelor cu handicap și stimularea lor pentru a participa la bursele locurilor de muncă organizate de AJOFM;
- **acțiunea 3.** mediatizarea facilităților acordate de către stat angajatorilor care încadrează în muncă persoane cu handicap.

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, AJOFM- Dâmbovița, O.N.G.-uri, agenți economici.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- creșterea numărului de persoane cu handicap încadrate în muncă;
- creșterea disponibilității agenților economici pentru încadrarea persoanelor cu dizabilități;
- valorificarea și implicarea persoanei cu handicap ca cetățean activ și scăderea gradului de dependență.

0.5. Înființarea de servicii de tip rezidențial pentru persoane cu handicap integrate într-un Centru multifuncțional adresat adulților aflați în risc de marginalizare socială

0.5.1. Creșterea numărului de servicii sociale specializate destinate adulților cu handicap și integrate într-un Complex Multifuncțional de Servicii Sociale

● **CENTRU DE RESPIRO - 10 LOCURI**

● **C.I.T.O. - 15 LOCURI**

- **acțiunea 1.** realizarea unui proiect de finanțare pentru accesarea de fonduri care să asigure realizarea obiectivului propus;
- **acțiunea 2.** identificarea/construirea unei clădiri care să fie adaptată și dotată pentru acordarea de servicii de tip rezidențial și oferirea de servicii la standardele de calitate în vigoare;
- **acțiunea 3.** selectarea și angajarea personalului;
- **acțiunea 4.** selectarea și evaluarea beneficiarilor;
- **acțiunea 5.** oferirea serviciilor în centrele înființate;
- **acțiunea 6.** mediatizarea serviciilor nou înființate.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița.

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, O.N.G.-uri, accesarea de fonduri externe și interne.

Termen de realizare: 31.12.2011

Indicatori de performanță:

- creșterea numărului de beneficiari cărora li se asigură servicii potrivite nevoilor lor;
- reducerea numărului de persoane cu handicap expuse marginalizării și excluziunii sociale;
- creșterea numărului de servicii sociale specializate de la nivelul județului;
- creșterea calității vieții persoanelor cu handicap.

0.6.Sensibilizarea opiniei publice cu privire la problematica persoanelor cu dizabilități în vederea combaterii marginalizării și prejudecăților existente

0.6.1. Promovarea unei imagini pozitive a persoanelor cu dizabilități

- **acțiunea 1.** realizarea și distribuirea de materiale informative cu privire la drepturile persoanelor cu handicap
- **acțiunea 2.** dezvoltarea de parteneriate cu instituții din sectorul public și privat în vederea implicării persoanelor cu handicap în viața socială a comunității (acțiuni culturale sportive, participare la luarea deciziilor etc).

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, O.N.G.-uri, agenți economici.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- diminuarea și fenomenului de discriminare și excluziune socială a persoanelor cu handicap
- creșterea gradului de inserție socială a persoanelor cu dizabilități
- creșterea gradului de implicare a autorităților în soluționarea problemelor persoanelor cu handicap.

0.7. Promovarea și dezvoltarea parteneriatelor cu instituții publice și organizații private

0.7.1. Identificarea altor parteneri și dezvoltarea parteneriatelor existente în vederea elaborării de noi proiecte care să asigure creșterea calității serviciilor oferite.

- **acțiunea 1.** analiza nevoilor actuale în domeniul protecției persoanelor cu handicap;
- **acțiunea 2.** mediatizarea priorităților;
- **acțiunea 3.** stabilirea partenerilor în vederea demarării proiectelor.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, O.N.G.-uri, agenți economici.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- diversificarea și creșterea calității serviciilor sociale oferite persoanelor cu dizabilitati;
- identificarea de noi surse de finanțare.

Creșterea eficienței parteneriatelor prin derularea a cât mai multor proiecte în interesul persoanelor cu handicap

0.8. Perfecționarea profesională a personalului care desfășoară activități în domeniul protecției persoanei cu handicap

0.8.1. Identificarea necesităților de training a personalului care desfășoară activități în domeniul protecției persoanelor cu handicap

- **acțiunea 1.** stabilirea anuală a numărului de persoane ce urmează a fi instruite;
- **acțiunea 2.** stabilirea necesarului de formare profesională centrat pe tematică;
- **acțiunea 3.** participarea la cursurile organizate.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița

Parteneri implicați și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, O.N.G.-uri, alte instituții de profil din țară.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- creșterea gradului de profesionalizare a personalului implicat în domeniu;
- participarea angajaților la cât mai multe cursuri de formare/perfecționare;
- creșterea calității serviciilor oferite persoanelor cu handicap de către personalul de specialitate.

CAPITOLUL III.

DOMENIUL ASISTENȚEI PERSOANELOR VÂRSTNICE

A.CONTEXT SOCIAL ȘI ECONOMIC

Îmbătrânirea populației reprezintă unul din cele mai analizate fenomene demografice din ultima perioadă, estimându-se că la nivel european procentul persoanelor de peste 60 de ani să crească în mod considerabil.

Deși efectele procesului de îmbătrânire vor avea un impact major după mai mult de două decenii procentul semnificativ deținut de acest segment al populației, precum și consecințele²¹

îmbătrânirii în ceea ce privește afectarea autonomiei personale impun necesitatea dezvoltării sistemului de servicii destinate persoanelor vârstnice.

La 1 ianuarie 2007 în România exista un număr de 7.307.269 persoane vârstnice (cu vârsta de peste 60 ani), ceea ce reprezintă 1/3 din populația țării (21.565.119 locuitori), în județul Dâmbovița, la aceeași dată existau 103172 persoane, repartizate după mediul de proveniență astfel:

- în mediul urban: 22907 persoane vârstnice
- în mediul rural: 80265 persoane vârstnice.

Evoluția demografică a populației vârstnice din județul Dâmbovița în ultimii 5 ani

Anul	2002	2003	2004	2005	2006
Populația cu vârsta de peste 60 de ani	104067	103691	103353	103152	103172

Așa cum reiese din datele furnizate de Direcția Județeană de Statistică Dâmbovița, se observă o scădere a numărului de vârstnici de peste 60 ani, în paralel cu creșterea celor cu vârsta de peste 85 de ani, ceea ce reflectă o accentuare a procesului de îmbătrânire demografică la nivelul județului.

În același context este relevantă și distribuția vârstnicilor pe mediul de proveniență – aproximativ 78% din numărul total fiind concentrat în mediul rural, ceea ce se explică prin migrarea populației tinere către mediul urban în căutarea unui loc de muncă, dar și invers prin migrarea populației vârstnice către sate în contextul scăderii nivelului de trai și a creșterii costului vieții la oraș.

Impactul social este dat pe de o parte de numărul persoanelor vârstnice, iar pe de altă parte de implicațiile pe care le are bătrânețea în viața personală, (asocierea cu singurătatea, izolare, risc crescut de dependență), cât și în viața familiei (o persoană vârstnică dependentă/semidependentă într-o familie presupune responsabilități pe care nu oricine și le asumă).

Aceste persoane sunt supuse în mod evident riscului însingurării, excluziunii sociale sau instituționalizării și necesită prin urmare o atenție deosebită în dezvoltarea de servicii comunitare la nivel local, cu preponderență în mediul rural.

Repartitia vârstnicilor din județul Dâmbovița, la începutul anului 2007, pe categorii de vârstă și sex

CATEGORII DE VÂRSTĂ	MASCULIN	FEMININ
60-64	10616	12765
65-69	10695	14866
70-74	9331	13823
75-79	6428	10501
80-84	3374	6266
85 și peste	1417	3090
TOTAL	41861	61311

Sursa: Direcția județeană de statistică Dâmbovița

Într-o altă ordine de idei, bătrânețea este asociată și cu scăderea nivelului de trai ca urmare a cuantumului redus al pensiilor sau al unor venituri suplimentare (imposibil de realizat pentru cei cu capacitate de muncă redusă).

În conformitate cu prevederile Legii 19/2000-privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, la 30.06.2007, **Numărul pensionarilor**, în județul Dâmbovița, la sfârșitul anului 2007, era de 121893, în scădere față de sfârșitul anului 2006 când se înregistra un număr de 123731.

La aceste date statistice se adaugă și numărul de persoane vârstnice care nu au nici o formă de venit și care apelează la consiliile locale pentru a beneficia de prevederile Legii 17/2000 –privind protecția socială a persoanelor vârstnice.

B.SITUAȚIA LA NIVELUL D.G.A.S.P.C. DÂMBOVIȚA

O parte din totalul persoanelor vârstnice existente la nivelul județului, respectiv 5079 persoane - sunt beneficiare de drepturile și facilitățile prevăzute de Legea nr.448/2006, având certificate de încadrare în grad de handicap.

Situația persoanelor vârstnice cu certificate de încadrare în grad de handicap aflate în evidența D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, la sfârșitul anului 2007.

Varsta	Fizic				Somatic				Auditiv				Vizual				Mental				Psihic			
	Total	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
60-64 ani	867	173	187	3	0	86	122	13	0	0	41	0	0	63	61	10	0	31	30	3	0	7	10	1
65-69 ani	1.021	243	180	6	0	106	117	13	0	0	32	0	0	100	85	9	0	46	39	0	0	12	6	0
70-74 ani	1.084	280	165	5	0	82	92	6	0	0	28	1	0	140	105	16	0	81	31	1	0	16	8	1
75-79 ani	1.030	284	127	3	0	54	42	4	0	0	22	0	0	149	157	16	0	91	35	0	0	14	5	0
80-84 ani	668	165	54	1	0	26	19	1	0	1	15	0	0	167	99	7	0	72	13	0	0	13	4	0
85 ani si peste	409	111	17	0	0	11	5	0	0	0	3	0	0	139	69	2	0	38	2	0	0	6	0	0
Total	5.079	1256	730	18	0	365	397	37	0	1	141	1	0	758	576	60	0	359	150	4	0	68	33	2

Sursa: DGASPC Dâmbovița

Având în vedere necesitatea separării problematicii vârstnicilor de cea a persoanelor cu handicap, precum și existența insuficientă a numărului de locuri în contextul creșterii solicitărilor de instituționalizare, s-a impus o regândire a sistemului rezidențial pentru persoanele vârstnice.

C. NEVOI PRIORITARE IDENTIFICATE ÎN DOMENIUL PROTECTIEI PERSOANELOR VÂRSTNICE

a. Responsabilizarea și implicarea comunităților locale în prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice prin dezvoltarea serviciilor alternative

Justificare: lipsa serviciilor la nivel comunitar destinate vârstnicilor, în contextul în care cadrul legislativ - Legea 17/2000 - desemnează clar competența autorităților locale.

b. Evaluarea nevoilor persoanelor vârstnice și atragerea unui medic specialist geriatru care să colaboreze pentru evaluarea medicală, justificată de necesitatea elaborării unui plan concret de intervenție pentru vârstnici în funcție de încadrarea acestora în gradul de dependență.

c. Înfăptuirea centrelor specializate de îngrijire și asistență pentru vârstnicii cu grad crescut de dependență, nevoie justificată atât de numărul mare de persoane care necesită o astfel de asistență, cât și de lipsa centrelor de profil din sistemul rezidențial.

- **CĂMIN PENTRU PERSOANE VÂRSTNICE - 15 LOCURI**
- **CENTRU MEDICO-SOCIAL - 15 LOCURI**

Având în vedere numărul mare de cereri de admitere în așezăminte sociale, adresate centrelor rezidențiale deja existente pe raza județului nostru și Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, de către persoane aflate în situație de excluziune socială (fără adăpost, persoane vârstnice fără nici un membru de familie care să se ocupe de îngrijirea lor, cu venituri insuficiente), persoane cu diverse afecțiuni, dar fără un certificat de persoana cu handicap, considerăm necesară înființarea unui **Complex Multifuncțional de Servicii Sociale**, care să cuprindă: **cămin persoane vârstnice, centru medico-social, centru de respiro și CITO.**

În urma situațiilor statistice lunare, trimise de centrele rezidențiale aflate în subordinea consiliilor locale de pe raza județului nostru am constatat că acestea funcționează la capacitate maximă, având fiecare o listă de așteptare după cum urmează:

- Centrul de Asistență Medico- Socială Niculești – lista de așteptare cu 4 persoane;
- Centrul de Asistență Medico- Socială Bucșani – lista de așteptare cu 8 persoane;
- Centrul de Îngrijire Și Asistență Pucioasa – lista de așteptare cu 16 persoane;

d. Sensibilizarea opiniei publice în vederea combaterii marginalizării și excluziunii sociale a persoanelor vârstnice, nevoie justificată de atitudinea existentă la nivelul societății față de persoanele de vârstă a III-a

e. Dezvoltarea parteneriatelor publice/private, justificată de necesitatea derulării de proiecte care să vină în sprijinul persoanelor vârstnice.

f. Perfecționarea profesională a celor implicați în domeniul protecției persoanelor vârstnice, motivată de necesitatea creșterii calității serviciilor oferite și a diversificării acestora.

D. OBIECTIVE GENERALE

0.1. Sprijinirea dezvoltării capacității autorităților locale de a accesa fonduri în vederea prevenirii instituționalizării vârstnicilor prin crearea de servicii comunitare.

0.1.1. Creșterea numărului de servicii alternative oferite la nivelul comunității persoanelor

vârstnice

- **acțiunea 1.** identificarea comunităților locale cu risc crescut de instituționalizare a vârstnicilor;
- **acțiunea 2.** elaborarea în parteneriat cu autoritățile locale a proiectelor;
- **acțiunea 3.** formarea personalului implicat în elaborarea proiectelor și accesarea de fonduri;
- **acțiunea 4.** susținerea în managementul proiectelor.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, autoritățile locale.

Parteneri și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, autoritățile publice locale, O.N.G.-uri, accesarea de fonduri externe și interne.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- creșterea numărului de servicii alternative oferite la nivelul comunității persoanelor de vârsta a III a;

- scăderea numărului de persoane instituționalizate;
- creșterea calității vieții beneficiarilor.

0.2. Dezvoltarea sistemului rezidențial care acordă asistență persoanelor vârstnice cu grad ridicat de dependență.

0.2.1. Creșterea numărului de servicii sociale specializate destinate vârstnicilor

- **acțiunea 1.** identificarea grupurilor țintă;
- **acțiunea 2.** evaluarea vârstnicilor în vederea stabilirii gradului de dependență;
- **acțiunea 3.** elaborarea proiectului;
- **acțiunea 4.** accesarea de fonduri pentru implementarea proiectului;

Înființarea a doua centre rezidențiale:

Centru specializat pentru vârstnici cu o capacitate de 15 locuri

Centru medico-social cu 15 locuri

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița

Parteneri și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, autoritățile publice locale, accesarea de fonduri externe și interne.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță:

- creșterea calității serviciilor oferite persoanelor vârstnice dependente;
- asigurarea unei asistențe specializate pentru aceste persoane;
- creșterea calității vieții beneficiarilor.

0.3. Dezinstituționalizarea persoanelor vârstnice pentru care există posibilități de îngrijire la domiciliu și de reintegrare socio-familială.

0.3.1. Reintegrarea socio-familială a persoanelor vârstnice instituționalizate

- **acțiunea 1.** evaluarea și reevaluarea persoanelor vârstnice ce urmează a fi dezinstituționalizate;
- **acțiunea 2.** evaluarea situației familiale a vârstnicilor și identificarea posibilităților de îngrijire la domiciliu;
- **acțiunea 3.** monitorizarea post-reintegrare a vârstnicilor dezinstituționalizați și asigurarea de suport continuu.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița

Parteneri și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, autoritățile publice locale.

Termen de realizare: 31.12.2013

Indicatori de performanță:

- creșterea numărului de persoane reintegrate în familie;
- menținerea în familie a persoanelor vârstnice;
- scăderea numărului de persoane vârstnice instituționalizate.

0.4. Combaterea marginalizării și excluziunii sociale a persoanelor vârstnice.

0.4.1. Responsabilizarea factorilor de decizie și sensibilizarea opiniei publice cu privire la problematica vârstei a III-a.

- **acțiunea 1.** realizarea de materiale informative;
- **acțiunea 2.** mediatizarea problemelor întâmpinate de vârstnici;
- **acțiunea 3.** organizarea întâlnirilor de lucru cu autoritățile locale în scopul alocării din bugetul propriu a unei părți pentru beneficiarii Legii 17/2000.

0.4.2. Promovarea participării persoanelor vârstnice la viața societății.

- acțiunea 1. campanii de informare cu scopul valorificării calităților vârstnicilor activi;
- acțiunea 2. dezvoltarea unor programe de voluntariat la nivelul comunității.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița.

Parteneri și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, autoritățile publice locale, O.N.G.-uri, accesarea de fonduri interne și externe.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- diminuarea fenomenului de marginalizare și excluziune socială față de vârstnici;
- creșterea gradului de implicare a persoanelor vârstnice în viața comunității;
- dezvoltarea gradului de implicare a comunității locale în soluționarea problemelor vârstnicilor.

0.5. Extinderea parteneriatelor publice și private în vederea diversificării serviciilor sociale oferite vârstnicilor

0.5.1. Identificarea de noi parteneri și dezvoltarea parteneriatelor existente în vederea diversificării serviciilor oferite vârstnicilor.

- acțiunea 1. încheierea contractelor de colaborare cu instituțiile publice și O.N.G.-uri;
- acțiunea 2. realizarea de proiecte comune pentru vârstnici.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița

Parteneri și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, autoritățile publice locale, O.N.G.-uri, agenți economici.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- creșterea eficienței parteneriatelor prin derularea a cât mai multor proiecte pentru vârstnici;
- identificarea și accesarea de noi surse de finanțare;
- diversificarea și creșterea calității serviciilor sociale oferite persoanelor vârstnice.

0.6. Formarea/perfecționarea personalului care lucrează în sistemul de protecție a persoanelor vârstnice, dezvoltarea și profesionalizarea rețelelor de îngrijitori.

0.6.1 Program de perfecționare profesională a personalului implicat în asistența și protecția vârstnicilor, se realizează prin organizarea de cursuri de formare pentru îngrijitorii la domiciliu și prin participarea la training-uri a personalului de specialitate.

Responsabili: D.G.A.S.P.C. Dâmbovița, Consiliul Județean Dâmbovița.

Parteneri și surse de finanțare: Consiliul Județean Dâmbovița, autoritățile publice locale, O.N.G.-uri, agenți economici.

Termen de realizare: 2008-2013

Indicatori de performanță:

- creșterea gradului de profesionalizare a celor care sunt implicați în protecția vârstnicilor;
- asigurarea unor servicii specializate de asistență pentru vârstnicii cu grad ridicat de dependență;
- participarea angajaților la cât mai multe cursuri de formare/perfecționare.

OPORTUNITĂȚI ȘI CONSTRÂNGERI ÎN IMPLEMENTAREA STRATEGIEI

A. Oportunități

- Interesul Consiliului Județean Dâmbovița, în vederea dezvoltării de servicii sociale destinate copiilor și adulților în dificultate;
- Existența Fondurilor Structurale ale Uniunii Europene (Fondul Social European și Fondul Regional de Dezvoltare Europeană);
- Existența unei strategii naționale de dezvoltare a sistemului de asistență socială pentru copii și adulți;
- Experiența acumulată de personalul DGASPC, în promovarea și respectarea drepturilor copilului și ale adultului cu handicap;
- Existența unui cadru legislativ la standarde europene, în domeniul asistenței sociale;
- Existența Standardelor Minime Obligatorii pentru serviciile de prevenire a separării copilului de familie și pentru serviciile de protecție specială a copilului separat de părinți, precum și a Standardelor Minime de Calitate pentru serviciile oferite persoanelor adulte;

- Colaborarea DGASPC Dâmbovița în domeniul asistenței sociale cu organizațiile neguvernamentale;
- Asigurarea unei asistențe sociale, care să răspundă nevoilor individului;
- Orientarea programelor guvernamentale de finanțare spre ONG, în sfera serviciilor sociale.
- Identificarea unor resurse financiare, prin intermediul colaborării cu ONG-urile din țară și străinătate;
- Colaborarea cu diverși agenți economici, în vederea încadrării în muncă a persoanelor cu handicap;
- Colaborarea cu autoritățile administrației publice locale și județene, precum și cu serviciile deconcentrate ale ministerelor în teritoriu;
- Încadrarea unui personal de specialitate în unitățile de asistență socială din județ;
- Existența unui cadru legislativ favorabil restructurării și transformării sistemului clasic de servicii destinate copilului, cu largă deschidere spre oferirea de soluții alternative la îngrijirea de tip rezidențial, precum și pentru integrarea în comunitate a serviciilor, punând accent pe reintegrarea familială, evitarea separării de familie, inserția și reinserta socială și profesională.

B. Constrângeri

- Rezistența la schimbare a personalului din sistem;
- Neimplicarea sau incapacitatea comunităților locale de a răspunde nevoilor identificate la nivel local;
- Sistemul actual de salarizare care facilitează migrația către alte domenii de activitate;
- Insuficiența acoperire a serviciilor sociale destinate copilului și adultului;
- Motivarea insuficientă a personalului - salarizarea personalului specializat;
- Dificultatea în a previziona fenomenele sociale ce apar odată cu integrarea în Uniunea Europeană (fenomenul copiilor cu părinți la muncă în străinătate, a traficului de persoane, a consumului și traficului de droguri) și dificultatea organizării în timp util a unor servicii care să vină în întâmpinarea acestor probleme;
- Insuficiența personalului de specialitate în elaborarea programelor de recuperare și reabilitare a persoanelor aflate în dificultate;
- Incapacitatea familiilor naturale de a-și asuma responsabilitatea reintegrării copiilor și adulților în dificultate, din sistemul rezidențial al DGASPC;
- Insuficiența dezvoltare a organismelor private;
- Greutăți în crearea unei baze de date a instituțiilor publice de stat și ONG-urilor care oferă servicii în protecția persoanelor aflate în nevoie;
- Conștientizarea la nivel local a factorilor de decizie privind necesitatea diversificării serviciilor comunitare alternative și totodată, informarea acestora despre problemele cu care se confruntă comunitatea locală;
- Insuficiența resurselor financiare;
- Slaba implicare a mass-media pentru sensibilizarea opiniei publice, cu privire la imaginea persoanei aflate în nevoie.

EVALUAREA ȘI MONITORIZAREA STRATEGIEI

În conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.1434/2004 privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare ale DGASPC, aceasta evaluează și monitorizează implementarea Strategiei, în vederea atingerii obiectivelor operaționale propuse.

În vederea urmăririi aplicării Strategiei județene se vor elabora instrumente de evaluare și monitorizare a Planului Operațional de implementare a acesteia în domeniul asistenței sociale și protecției copilului.

Evaluarea se va realiza în mod periodic, anual și la încheierea perioadei de implementare a Strategiei județene.

MODALITĂȚI DE RAPORTARE:

- Rapoarte semestriale și anuale ale serviciilor, complexelor de servicii și a centrelor de plasament, a centrelor de îngrijire și asistență, a centrului de integrare prin terapie ocupațională, a locuințelor protejate și a altor tipuri de centre destinate asistenței sociale;
- Rapoarte anuale de activitate ale DGASPC.